

นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้

Business Management Innovations that Result in Competitive Advantages of Small and
Medium Enterprises (SME) in the Southern Border Provinces

จุฑาภรณ์ เสาร์พูล^{1*} และ ธมยันตี ประยูรพันธ์²

Jutaphon Saopon^{1*} and Thammayantee Phayoonpun²

¹นักศึกษาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์

²หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์

¹Graduate student Master of Management Program, Faculty of Management Sciences, Princess of
Naradhiwas University, Thailand

²Master of Management Program Faculty of Management Sciences, Princess of Naradhiwas University, Thailand

¹E-mail: juta.pnu@gmail.com, ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0003-3576-2382>

²E-mail: thammayantee92860@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9700-7262>

Received 15/02/2023

Revised 22/02/2023

Accepted 27/02/2023

บทคัดย่อ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นองค์กรที่ต้องการความยืดหยุ่นเพราะมีโครงสร้างการทำงานไม่ซับซ้อน ไม่มีชั้นการบังคับบัญชาหลายระดับมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว อย่างไรก็ตามองค์กรจำเป็นต้องมีความสามารถที่จะบูรณาการทรัพยากรต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ให้เกิดการดำเนินงานที่นำมาซึ่งความได้เปรียบซึ่งทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ถือเป็นแหล่งกำเนิดความสามารถขององค์กรที่จะนำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ (2) เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านการวางแผนที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ (3) เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศ ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ (4) เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านคน ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ (5) เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านกระบวนการ ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหรือตัวแทน ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 385 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอย

พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำ ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ขณะที่นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านการวางแผนส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านคนส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านกระบวนการส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยครั้งนี้ มีส่วนทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจถึงความสำคัญของนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจและสามารถใช้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจ; ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

Abstract

Small and medium enterprises (SME) businesses are an organization that needs flexibility because there is a work structure not complicated. There are no levels of commands. There is a quick decision. However, the organization needs to have the ability to integrate the various resources that they have to lead to the operations. The advantage of the resources that the business has is considered the source of the organization that will lead to competitive advantage. Thus, the objectives of this study were (1) to study business management innovation on leadership that affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in southern border provinces. (2) to study business management innovation in planning that affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces. (3) to study business management innovation in information technology that affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces. (4) to study innovation in business management in terms of people That affects the competitive advantage of small and medium businesses. (SME) in the southern border provinces. And (5) to study business management innovation in the process That affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces. Postal information was collected on the subjects who were business owners

or agents of small and medium-sized enterprises (SME) in the southern border provinces of 385 places and the statistics used in the descriptive analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results showed that leadership business management innovation affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces at the level of statistical significance of 0.05. While business management innovation in planning affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in southern border provinces at the statistical significance level of 0.05, business management innovation in information technology affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces at the statistical significance level of 0.05 people-based business management innovation affects the competitive advantage of small and medium-sized enterprises (SME) in the southern border provinces at the statistical significance level of 0.05 and business management innovation in the process affects the competitive advantage of small and medium enterprises (SME) in the southern border provinces at the statistical significance level of 0.05. The results of this research contributing to entrepreneurs' understanding of the importance of business management innovation and can use as a key mechanism in driving the organization toward creating a sustainable competitive advantage.

Keywords: Small and Medium Enterprises (SME); Business Management Innovation; Competitive Advantage

บทนำ

เศรษฐกิจในปัจจุบันของประเทศไทยมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้กิจการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เพิ่มจำนวนมากขึ้น และกลายเป็นธุรกิจพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจประเทศไทย และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและกระตุ้นระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้เติบโต (ชูพงษ์ พันธุ์แดง, 2564) และเป็นพลังสำคัญที่สนับสนุนการเติบโตในทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจไทย เป็นเสมือนฟันเฟืองที่ทำให้ประเทศเดินไปข้างหน้า เป็นกลไกที่ช่วยกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไปสู่ภาคประชาชนอย่างทั่วถึง (ศิวกกร โอนรัมย์, 2564) ยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจในหลายประเทศ หนึ่งในนั้นมาจากการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน ภาคธุรกิจ SME มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ

“ปัจจุบัน SME สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 35 ของ GDP รวมประเทศไทย และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ที่อยู่ในระบบมีการจ้างงานสูงถึงร้อยละ 85”

ขณะที่สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) วิกฤตการณ์รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์โลก เพราะสร้างผลกระทบเป็นลูกโซ่ และขยายวงไปในทุกภาคส่วน หนึ่งในภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบรุนแรงและโดยตรง คือ “ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” หรือ “SME” ในหลายกลุ่มธุรกิจ เป็นผลสืบเนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้ในช่วงการระบาดที่รุนแรงต้องหยุด “กิจกรรมทางธุรกิจ” เกือบทั้งหมด เพื่อลดและควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัส (SME ONE, 2565) ทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการ ซึ่งผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยต้องล้มเลิกกิจการไปในที่สุด เพราะไม่สามารถแบกรับภาระต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของการเกิดวิกฤตการณ์ได้

นอกจากนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการ อันเนื่องมาจากการขาดในเรื่องการต่อยอดทางการค้าและการลงทุน และขาดการสรรค์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์และบริการ โดยพบว่าในปัจจุบันธุรกิจ SME ยังคงผลิตผลิตภัณฑ์ในรูปแบบลักษณะซ้ำ ๆ ออกจำหน่ายในตลาดเดิมอยู่ ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินกิจการอันจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งการใช้ทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ทั้งในส่วนทางด้านทักษะความรู้และทรัพยากร มาสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขัน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ศตายุ รมเย็น, 2562)

ถึงแม้รัฐบาลมีนโยบายมุ่งสู่ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0 model) เพื่อหวังให้เกิดความยั่งยืนของสังคมและเศรษฐกิจเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีของประเทศไทย ส่งผลให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และมีนโยบายสนับสนุนเพิ่มศักยภาพให้ SME โดยเฉพาะเป้าหมายของ “Thailand 4.0” โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเป็นเครื่องมือสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด และเพื่อเป็นเครื่องมือการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีทักษะความสามารถเพิ่มขึ้น และช่วยสนับสนุนการเติบโตและความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของบุคลากรให้มีความต่อเนื่อง จนบุคลากรมีองค์ความรู้ พัฒนาทักษะส่วนบุคคลได้ดีขึ้น จนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานในชีวิตประจำวันที่ตนเองรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการสร้างความแตกต่างการทำให้ต้นทุนต่ำ หากเป็นเช่นนี้แล้วถือว่าธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำเนินการในการเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ภายในองค์กรและความสามารถทางนวัตกรรมในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน จนเป็นส่วนหนึ่งของการปรับเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ มาสู่ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อน

ด้วยนวัตกรรม ตามแผน Thailand 4.0 ได้อย่างแท้จริง (เพ็ญสุข เกตุมณี, วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล, สิริลักษณ์ ทองพูน, และกอแก้ว จันทร์กิงทอง, 2561)

อย่างไรก็ตาม ปี 2565 ในภาพรวม ไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันอยู่ที่อันดับ 33 จาก 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ปรับลดลง 5 อันดับจากอันดับที่ 28 ในปี 2564 โดยมีผลคะแนนสุทธิลดลงจาก 72.52 มาอยู่ที่ 68.67 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 63 เขตเศรษฐกิจ ที่เพิ่มขึ้นจาก 63.99 ในปี 2564 มาอยู่ที่ 70.03 ในปีนี้ เมื่อพิจารณาปัจจัย 4 ด้านที่ใช้ในการจัดอันดับ ไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันลดลงจากปีที่แล้ว ในทุกด้านไม่ว่าจะเป็น สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) มีอันดับที่ลดลงมากที่สุดถึง 13 อันดับ ตามมาด้วย ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ลดลง 11 อันดับ ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ลดลง 9 อันดับ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ลดลง 1 อันดับ สะท้อนให้เห็นว่า ทุกภาคส่วนของไทยทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องพยายามปรับตัว พัฒนานตนเองให้ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นเพื่อรับมือกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ต้องดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเศรษฐกิจที่เป็นเสาหลักของประเทศ โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดทำนโยบายส่งเสริมภาคเศรษฐกิจและภาคธุรกิจของประเทศให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง (สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย, 2565) การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SME ต้องอาศัยนวัตกรรมทางธุรกิจเพื่อทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ เช่น การสร้างสรรค์ การพัฒนาต่อยอด การเปลี่ยนแปลงทางความคิด การจัดการ การผลิต กระบวนการ ระบบโครงสร้างองค์กร และรูปแบบธุรกิจ เพื่อที่จะสร้างมูลค่าใหม่ ๆ สำหรับลูกค้าและเป็นการสร้างผลตอบแทนทางการเงินให้กับธุรกิจ (ชูพงษ์ พันธเดช, 2564)

อีกทั้งยังต้องปรับตัวด้านการลดต้นทุนเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ เพราะเมื่อองค์กรสามารถควบคุมต้นทุนในการผลิตสินค้าและบริการได้ จะส่งผลให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยปัจจุบันเมื่อมีเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิต รวมถึงมีการสนับสนุนการค้าเสรีเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจระหว่างประเทศแถบอาเซียน (AEC) และจุดประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียน จึงทำให้เกิดการแข่งขันทั้งทางด้านแรงงาน ต้นทุนการผลิต จึงต้องอาศัยนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งในด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผน ด้านสารสนเทศ ด้านคน และด้านกระบวนการ รวมไปถึงด้านอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีความมั่นคงและยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจต่อไป (ปรียาพรพรณ พุ่มระหงส์, 2563)

ถึงแม้ว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นองค์กรที่ต้องการความยืดหยุ่นเพราะมีโครงสร้างการทำงานไม่ซับซ้อน ไม่มีชั้นการบังคับบัญชาหลายระดับมีการตัดสินใจที่รวดเร็วในหลาย ๆ ธุรกิจ บุคลากร คือ

ทรัพยากรที่เป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนองค์กรผ่านการดำเนินงาน การมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้ประกอบการ และการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Base View) ที่คำนึงถึงการให้ได้มาและครอบครองซึ่งทรัพยากรที่มีความหลากหลายเหนือคู่แข่ง และนอกจากองค์กรจะมีทรัพยากรแล้ว ต้องมีความสามารถที่จะบูรณาการทรัพยากรต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ให้เกิดการดำเนินงานที่นำมาซึ่งความได้เปรียบ ทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ถือเป็นแหล่งกำเนิดความสามารถขององค์กรที่จะนำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และถึงแม้องค์กรจะมีทรัพยากรและความสามารถขององค์กรเองก็ไม่อาจเพียงพอ ถ้าหากคู่แข่งนั้นมี ทรัพยากรและความสามารถนั้นเช่นกัน (ปิยะวัน เพชรหมี่, 2562) ซึ่งอุปสรรคและความท้าทายที่ต้องได้รับการ แก้ไข เพื่อให้สามารถพัฒนาธุรกิจและขับเคลื่อนธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ซึ่งปัญหาด้านการจัดการธุรกิจ คือ จุดเริ่มต้นของ SME ส่วนมากมักจะมีที่มาจากธุรกิจลักษณะครอบครัว จะมีความสามารถในการปรับเปลี่ยน และปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการต่าง ๆ ของกิจการได้ไม่รวดเร็วเหมือนอย่างกิจการขนาดใหญ่ที่มี ระบบการจัดการ การขาดความรู้ในด้านการจัดการหรือการบริหารงานที่ไม่มีระบบ ใช้ประสบการณ์จากการ เรียนรู้โดยเรียนถูกเรียนผิดเป็นหลัก อาศัยบุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมาช่วยงาน การบริหารในลักษณะ นี้แม้มีข้อดีในเรื่องการดูแลที่ทั่วถึงหากธุรกิจไม่ใหญ่นัก แต่เมื่อกิจการเริ่มขยายตัว หากไม่ปรับปรุงการบริหาร จัดการให้มีระบบก็จะเกิดปัญหาตามมา และข้อจำกัดอีกประการหนึ่งของการบริหารจัดการในธุรกิจ SME ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการแบบครอบครัวแฝงอยู่ด้วยก็คือ ปัญหาการหมุนเวียนเข้า-ออกของ แรงงานที่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ เนื่องจากแรงงานที่มีฝีมือและความชำนาญสูง มักจะเคลื่อนย้ายไปสู่ธุรกิจและ อุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่กว่า ด้วยเหตุผลในเรื่องของ ผลตอบแทนและโอกาสที่ดีกว่าในแง่ความ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งส่งผลให้ SME จำเป็นต้องมียุติบัตร และความเสียหายอันเกิดจากการต้องเร่ง พัฒนาฝีมือแรงงานใหม่เพื่อให้ทำงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีความชำนาญพอเพียงอยู่ตลอดเวลา (ณชพัฒน์ ศรีศิริธัญ และ บุญฤทธิ์ ผ่องเมฆินทร์, 2560)

ขณะที่นวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำเนินธุรกิจและการสร้างให้องค์กรเกิดความได้เปรียบ ทางการแข่งขันในยุคปัจจุบันที่การดำเนินธุรกิจท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นการยากที่องค์กรจะประสบ ผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจได้ หากองค์กรไม่สามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งจะ นำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว ความสำเร็จขององค์กรที่ได้เปรียบทางการแข่งขันมักเกิดขึ้นจากการนำเสนอ รูปแบบนวัตกรรมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง นวัตกรรมทางธุรกิจเป็นกระบวนการเสริมสร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่มในตัว สินค้าหรือบริการ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือตอบสนองความต้องการของลูกค้าและตลาดและเพื่อความอยู่รอด ขององค์กร ทั้งนี้ภารกิจสำคัญของนวัตกรรมทางธุรกิจ นั่นก็คือการมุ่งมั่นที่จะผลิตสินค้าหรือบริการ กระบวนการทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด และเพื่อความอยู่รอดขององค์กร โดยจะเน้นความได้เปรียบ ทางการแข่งขันเพื่อนำไปสู่ผลตอบแทนทางธุรกิจที่ยั่งยืน (ปนัดดา จันทะกล, 2561)

[110]

Citation:

จุฑาภรณ์ เสาร์พูลและ ธมยันตี ประยูรพันธ์. (2566). นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ใน จังหวัดชายแดนใต้. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 105-124

Saopon, J., & Phayoonpun, T., (2023). Business Management Innovations that Result in Competitive Advantages of Small and Medium Enterprises (SME) in the Southern Border Provinces. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 105-124; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.58>

ธุรกิจในประเทศไทยจะสามารถพัฒนาตัวเองไปสู่ธุรกิจแห่งนวัตกรรมได้จะต้องเริ่มจากการที่ ผู้บริหารธุรกิจมีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมธุรกิจให้เป็นธุรกิจแห่งนวัตกรรม โดยธุรกิจที่มีนวัตกรรมสูง มีองค์ประกอบดังนี้ ภาวะผู้นำ (Leadership) การวางแผน (Planned) สารสนเทศ (Information) คน (People) และกระบวนการ (Processes) (วารุณี กุลรัตนวิจิตร, 2560) และการพัฒนาธุรกิจด้วยนวัตกรรม เป็นสิ่งสำคัญมากในการทำธุรกิจสำหรับยุคนี้ โดยจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ประกอบการ SME ก้าวทันหรือก้าวนำคู่แข่ง ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นแนวทางให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ภายใต้ภาวะการแข่งขันในตลาดที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น แม้ว่าแนวโน้มผู้ประกอบการในประเทศไทยจะเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการพัฒนานวัตกรรมมากขึ้น แต่เมื่อเทียบสัดส่วนดังกล่าวกับจำนวน SME ที่มีอยู่ในประเทศไทยกว่า 3 ล้านรายแล้ว กลับพบว่าไม่ถึงร้อยละ 1 หรือไม่ถึง 30,000 ราย ที่มีการใช้งานวิจัยและนวัตกรรมเข้ามาเปลี่ยนแปลงธุรกิจ โดยสาเหตุหลักที่ทำให้ SME ยังไม่สามารถเข้าถึงเรื่องดังกล่าวได้ เป็นเพราะ 1) ขาดองค์ความรู้ โดยเฉพาะในเรื่องของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งจากภายในและต่างประเทศ เช่น ข่าวรายวัน ผลงานวิจัยใหม่ ๆ การศึกษาข้อมูลตัวอย่างของผู้ประกอบการต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ 2) ขาดเงินทุน เนื่องจากในการผลิตงานวิจัยหรือนวัตกรรมยังมีต้นทุนที่สูง 3) ขาดเครือข่ายเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา จึงยังทำให้ไม่มีโอกาสในการร่วมกันพัฒนานวัตกรรม หรือการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากนัก 4) ขาดกำลังคน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรที่มีความรู้ในสถานประกอบการ การขาดเครื่องมือ ระบบดิจิทัล และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ 5) การกระจุกตัวของการพัฒนานวัตกรรมที่ส่วนใหญ่ยังอยู่แค่ในระดับส่วนกลาง หรือระดับหัวเมือง จึงทำให้ผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคยังติดอยู่กับรูปแบบธุรกิจเดิม ๆ และไม่สามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม, 2565)

ถึงแม้ว่านวัตกรรมทางธุรกิจมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้ประกอบการของประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ซึ่งยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับนวัตกรรมน้อย ทำให้หลายองค์กรไม่ได้มุ่งเน้นที่จะเป็นองค์กรนวัตกรรมทางธุรกิจ นอกจากนั้นหลายธุรกิจยังคงมีความรู้ไม่มากนักเกี่ยวกับการปรับกลยุทธ์ด้านธุรกิจไปสู่การเป็นธุรกิจแห่งนวัตกรรม หรือธุรกิจเองอาจมุ่งให้ความสำคัญกับนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวส่วน ประเด็นอื่น ๆ มักถูกละเลยไป เช่น นวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นการนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือการทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (Change) ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาส (Opportunity) และถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (วารุณี กุลรัตนวิจิตร, 2560) ผู้ประกอบการจะต้องใช้นวัตกรรมเป็นอาวุธสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจไทย ซึ่งสอดคล้องกับ ธนกร แก้วมณีและจิรพล จิยะจันทร์ (2561) ศึกษาพบว่า การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของ

ผู้ประกอบการ ในขณะที่เดียวกันผู้ประกอบการเองก็เป็นกลไกสำคัญในการสร้างนวัตกรรม และศตายุ รมเย็น (2562) พบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการ และความสามารถทางนวัตกรรมด้านกลยุทธ์ ส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการ และวารุณี กุศลตันวิจิตร (2560) พบประเด็นสำคัญที่ว่านวัตกรรมทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำและด้านคน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และพัฒนา กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล (2563) พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ และปัจจัยด้านระบบการทำงาน มีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านองค์กรแห่งนวัตกรรม และสุดท้ายนสรี มะแน (2562) พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยภายนอกส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า มีความขาดแคลนการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจ และความสามารถเปรียบเทียบการแข่งขันในบริบทพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ บริบทการดำเนินธุรกิจจังหวัดชายแดนใต้มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยเฉพาะในเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภาษา โดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและมีภาษามลายูถิ่นที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และจากปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ทำให้เกิดความไม่สงบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ส่งผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือน ประสบปัญหาหนี้สิน เงินลงทุนในการดำเนินธุรกิจไม่เพียงพอ (นสรี มะแน, 2562) จึงเป็นพื้นที่พิเศษที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้รวมไปถึงปัญหาเศรษฐกิจ โดยใช้กฎหมายพิเศษหรือกฎหมายความมั่นคงเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและรักษาความสงบควบคู่ไปกับการใช้นโยบายเชิงพัฒนาซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาครัฐ (กรกฎ ทองชะโชค, 2562) โดยการศึกษาในลักษณะนี้ในพื้นที่ดังกล่าวที่ยังมีน้อยอยู่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสามารถเปรียบเทียบการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในพื้นที่ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ให้สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและประสบผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจและทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติเติบโตในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อความสามารถเปรียบเทียบการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านการวางแผน ที่ส่งผลต่อความสามารถเปรียบเทียบการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้
3. เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศ ที่ส่งผลต่อความสามารถเปรียบเทียบการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้

4. เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านคน ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้

5. เพื่อศึกษานวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านกระบวนการ ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านประชากร:** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ที่จดทะเบียนพาณิชย์ จำนวน 3,764 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), 2564) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย ซึ่งประกอบธุรกิจอยู่ในจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา จำนวน 125 ราย จังหวัดปัตตานี จำนวน 137 ราย และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 138 ราย โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเจ้าของกิจการหรือตัวแทน

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

2.1 **ตัวแปรต้น** คือ นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ประกอบด้วย

2.1.1 นวัตกรรมด้านภาวะผู้นำ (Leadership innovation)

2.1.2 นวัตกรรมด้านการวางแผน (Planned innovation)

2.1.3 นวัตกรรมด้านสารสนเทศ (Information innovation)

2.1.4 นวัตกรรมด้านคน (People innovation)

2.1.5 นวัตกรรมด้านกระบวนการ (Process innovation)

2.2 **ตัวแปรตาม** คือ ความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

3. **ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย:** ศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา, จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส

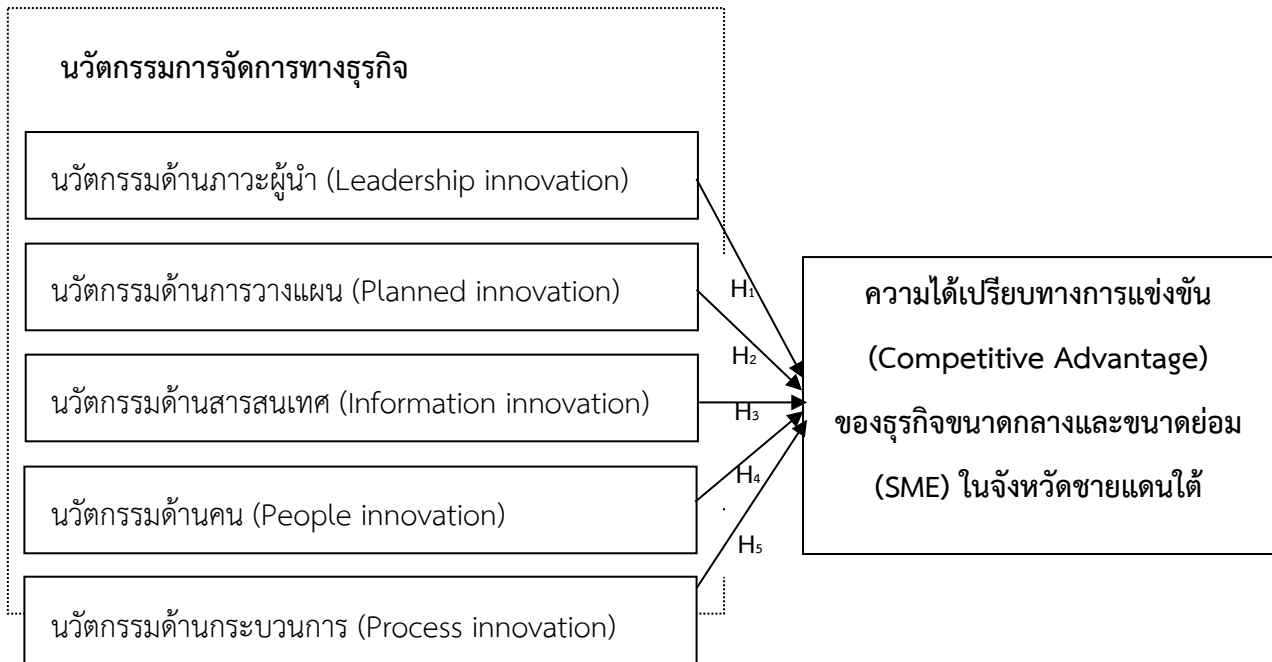
4. **ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย:** ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ถึง 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Base View) มาเป็นทฤษฎีหลักในงานวิจัยครั้งนี้ และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ (เจ้าของกิจการหรือตัวแทน) ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่จดทะเบียนพาณิชย์ จำนวน 3,764 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), 2564) ผู้วิจัยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จะได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งสิ้น 351 ราย และเพื่อป้องกันแบบสอบถามที่อาจจะเกิดข้อผิดพลาด (วิภา บำรุงสวน, 2556) ผู้วิจัย จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 400 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ขั้นที่ 1 จำแนกตามภาคธุรกิจ ประกอบด้วย ภาคธุรกิจการค้า ภาคธุรกิจบริการ ภาคธุรกิจการผลิต และภาคธุรกิจการเกษตร ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มรายชื่อผู้ประกอบการ จากบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ ด้วยการ

สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random-sampling) แบบวิธีการจับฉลาก (Lottery) และไม่ใส่คืน โดยสุ่มจากแต่ละภาคธุรกิจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SME ประกอบด้วย ประเภทธุรกิจ ลักษณะการดำเนินงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนพนักงาน เงินลงทุนของกิจการและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจ ประกอบด้วย นวัตกรรมด้านภาวะผู้นำ นวัตกรรมด้านการวางแผน นวัตกรรมด้านสารสนเทศ นวัตกรรมด้านคนและนวัตกรรมด้านกระบวนการ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะ

คำถามส่วนที่ 1,2 เป็นลักษณะแบบเลือกตอบ และในส่วนที่ 3,4 แบบสอบถามจะมีลักษณะแบบประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดย เครื่องมือวัดด้านนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจ ค่า IOC ภาพรวม เท่ากับ 0.89 โดยนวัตกรรมด้านภาวะผู้นำ ค่า IOC เท่ากับ 0.93 ด้านการวางแผน ค่า IOC เท่ากับ 0.89 ด้านสารสนเทศ ค่า IOC เท่ากับ 0.89 ด้านคน ค่า IOC เท่ากับ 0.91 ด้านกระบวนการ ค่า IOC เท่ากับ 0.83 ขณะที่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ค่า IOC เท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่นภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ เพื่อขออนุญาตในการทำวิจัย และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผู้ประกอบการ จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.),

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้ช่องทางดังต่อไปนี้

3.2.1 การนำแบบสอบถามไปด้วยตัวเอง พร้อมทั้งรื้อรับแบบสอบถามคืน

3.2.2 ส่งไปรษณีย์ตามที่อยู่ปรากฏในฐานข้อมูลสำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส พร้อมซองเปล่าที่ติดแสตมป์ และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย และหลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยโทรศัพท์ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ทั้งนี้ช่องทางการในส่งแบบสอบถามขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ว่าเหมาะสมกับช่องทางใด

3.3 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 392 ชุด ทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ พบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 385 ชุด คิดเป็นอัตราความสมบูรณ์ร้อยละ 98 และนำข้อมูลบันทึกลงคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ. (Multiple Regression) ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรต้นที่มีหลายตัวที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมและรายด้าน

นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
ด้านภาวะผู้นำ	4.26	0.29	มากที่สุด	3
ด้านการวางแผน	4.23	0.39	มากที่สุด	4
ด้านสารสนเทศ	4.35	0.34	มากที่สุด	1
ด้านคน	4.21	0.34	มากที่สุด	5
ด้านกระบวนการ	4.27	0.38	มากที่สุด	2
รวม	4.26	0.26	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 (S.D. = 0.34) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (S.D. = 0.38) จัดอยู่ใน

เกณฑ์มากที่สุด ด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (S.D. = 0.29) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 (S.D. = 0.39) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ด้านคนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.34) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมและรายข้อ

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
1. ท่านสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	4.69	0.61	มากที่สุด	1
2. ท่านเชื่อมั่นว่าจากการมีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจที่ยาวนานจะส่งผลต่อการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้	4.22	0.62	มากที่สุด	6
3. ท่านสามารถรักษาระดับต้นทุนของกิจการได้	4.10	0.69	มาก	13
4. ท่านผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ ทำให้ไม่เกิดความสูญเสีย การสิ้นเปลือง	4.29	0.69	มากที่สุด	4
5. ท่านส่งเสริมให้มีการผลิตหรือพัฒนาสินค้าที่มีความแตกต่าง เป็นที่รู้จักและมีจุดเด่นชัดเจน	4.11	0.79	มาก	10
6. ท่านสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อสร้างขอบเขตธุรกิจที่กว้างขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจไปอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.80	มาก	12
7. ท่านให้ความสำคัญกับการบริการหลังการขายและอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าเพื่อสร้างความแตกต่างและความประทับใจในการบริการ	4.12	0.79	มาก	9
8. ท่านมีการส่งมอบสินค้าแก่ลูกค้าด้วยความรวดเร็วตรงตามเวลาที่นัดหมายและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด	4.22	0.75	มากที่สุด	5

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
9. ท่านมีการนำข้อเสนอแนะของลูกค้ามาปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือการบริการอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า	4.11	0.77	มาก	11
10. พนักงานของท่านสามารถตอบปัญหาหรือให้คำปรึกษาและบริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว	4.19	0.75	มาก	7
11. กิจกรรมของท่านมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนในการขายและให้บริการ	4.17	0.73	มาก	8
12. กิจกรรมของท่านมีสินค้าหรือบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าเฉพาะกลุ่ม	4.32	0.68	มากที่สุด	3
13. กิจกรรมของท่านมุ่งเน้นลูกค้าเฉพาะกลุ่มเพื่อทำให้เกิดความชำนาญ	4.32	0.70	มากที่สุด	2
รวม	4.23	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 (S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ประกอบการสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 (S.D. = 0.61) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมมุ่งเน้นลูกค้าเฉพาะกลุ่มเพื่อทำให้เกิดความชำนาญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.70) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด กิจกรรมมีสินค้าหรือบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าเฉพาะกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.68) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ผู้ประกอบการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ ทำให้ไม่เกิดความสูญเสีย การสิ้นเปลือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.69) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ผู้ประกอบการมีการส่งมอบสินค้าแก่ลูกค้าด้วยความรวดเร็วตรงตามเวลาที่นัดหมายและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 (S.D. = 0.75) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ผู้ประกอบการเชื่อมั่นว่าจากการมีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจที่ยาวนานจะส่งผลต่อการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 (S.D. = 0.62) จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด พนักงานสามารถตอบปัญหาหรือให้คำปรึกษาและบริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 (S.D. = 0.75) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก กิจกรรมมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนในการขายและให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.73) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการบริการหลังการขายและอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าเพื่อสร้างความแตกต่างและความประทับใจในการบริการ

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.79) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้ประกอบการส่งเสริมให้มีการผลิตหรือพัฒนาสินค้าที่มีความแตกต่าง เป็นที่รู้จักและมีจุดเด่นชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 (S.D. = 0.79) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้ประกอบการมีการนำข้อเสนอแนะของลูกค้ามาปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือการบริการอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 (S.D. = 0.77) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้ประกอบการสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อสร้างขอบเขตธุรกิจที่กว้างขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจไปอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.80) ผู้ประกอบการสามารถรักษาระดับต้นทุนของกิจการได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.69) จัดอยู่ในเกณฑ์มาก ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	0.568	0.141		4.037	0.000*
ด้านภาวะผู้นำ	0.294	0.035	0.319	8.456	0.000*
ด้านการวางแผน	0.096	0.024	0.140	3.994	0.000*
ด้านสารสนเทศ	0.070	0.028	0.089	2.499	0.013*
ด้านคน	0.231	0.029	0.292	7.908	0.000*
ด้านกระบวนการ	0.170	0.029	0.235	5.771	0.000*

$R = 0.816$, $R^2 = 0.666$, Adjusted $R^2 = 0.662$, S.E = 0.157 *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ. (Multiple Regression) ในการทดสอบสมมติฐาน นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำ ส่งผลมากที่สุด ($B=0.294$, $t=8.456$, $p\text{-value}=0.000$) รองลงมา คือ ด้านคน ($B=0.231$, $t=7.908$, $p\text{-value}=0.000$) ด้านกระบวนการ ($B=0.170$, $t=5.771$, $p\text{-value}=0.000$) ด้านการ

วางแผน ($B=0.096$, $t=3.994$, $p\text{-value}=0.000$) และด้านด้านสารสนเทศ ($B=0.070$, $t=2.499$, $p\text{-value}=0.013$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั่นแสดงให้เห็นว่า การที่จะพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันนั้น ขึ้นอยู่กับนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำ ซึ่งผู้ประกอบการจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลอย่างลึกซึ้ง รอบคอบ โดยการเรียนรู้ทั้งจากองค์ความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มต่อธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี กุศลธนา วิจิตร (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านนวัตกรรมทางธุรกิจส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ประเภทบริการ) พบประเด็นสำคัญที่ว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านภาวะผู้นำ ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และพัฒนา

2. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านการวางแผนส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านการวางแผน ผู้ประกอบการจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตายุ รมเย็น (2562) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางนวัตกรรมและความสามารถในการตลาดที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่จังหวัดสงขลา พบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกลยุทธ์ส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการ

3. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศ ที่ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน เพื่อสะดวกต่อการดำเนินงานและเพื่อการตรวจสอบที่รวดเร็ว ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยารัตน์ ธีระชนชัยกุล (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเหตุและผลของการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคบริการของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านองค์กรแห่งนวัตกรรม

4. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจด้านคนส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดย นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจด้านคน จะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงคุณภาพของบุคลากรที่มีอยู่ในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี กุศลรัตนวิจิตร (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านนวัตกรรมทางธุรกิจส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ประเภทบริการ) พบประเด็นสำคัญที่ว่า นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจด้านคนส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และพัฒนา

5. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจด้านกระบวนการส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดย นวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจด้านกระบวนการ ซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีในการกระตุ้นกิจกรรมข้ามสายงานและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมเพื่อสร้างนวัตกรรมในองค์กร อันจะมีผลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตายุ รมเย็น (2562) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางนวัตกรรมและความสามารถทางการตลาดที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในพื้นที่จังหวัดสงขลา พบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมด้านกระบวนการส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกิจการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจให้ความสำคัญกับนวัตกรรมจัดการทางธุรกิจด้านสารสนเทศ เป็นอันดับแรก ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจควรให้ความสำคัญกับนวัตกรรมด้านนี้เป็นหลัก เพราะนับวันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทกับธุรกิจมากยิ่งขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวโน้มของธุรกิจส่วนใหญ่จึงต้องมีการปรับตัวตามเทคโนโลยีเหล่านั้น เพื่อตอบสนองความต้องการ และอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า และการจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลสารสนเทศเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงธุรกิจ และนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันซึ่งธุรกิจจะได้รับผลประโยชน์จากความได้เปรียบดังกล่าวในรูปรายได้และผลกำไร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีการจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในจังหวัดชายแดนใต้ ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในภาคอื่นๆ ของประเทศ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ และสามารถนำผลการวิจัยไปปรับประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantities Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ต่อไปควรมีการศึกษาจากเครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาให้ทราบถึงนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จากผู้ประกอบการโดยตรง

2.3 ในการศึกษาครั้งนี้ต่อไปควรมีศึกษาตัวแปรอื่นๆ ในกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมนวัตกรรมการจัดการทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) อาทิ เช่น นวัตกรรมด้านการตลาด, นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรกฎ ทองชะโชค. (2562). การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้. Retrieved on 25 August 2022: https://www.matichon.co.th/article/news_1326494.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม, (2565). SME ไทยเข้าไม่ถึงงานวิจัยและนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. Retrieved from: <https://www.mreport.co.th/news/trend-and-innovation/030-SME-กสอ-ปัจจัย-งานวิจัย-นวัตกรรม>
- กัลยารัตน์ ชีระชนชัยกุล. (2563). ปัจจัยเหตุและผลของการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคบริการของประเทศไทย. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีพระทุม.
- ชูพงษ์ พันธุ์แดง. (2564). การจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี, 15(2), 45.
- ณชพัฒน์ ศรีหิรัญ และบุญฤทธิ์ ผ่องเมฆินทร์. (2560). ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชุมพร. วารสารวิชาการทางด้านบริหารธุรกิจและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น, 5(2), 40-44.
- ธนกร แก้วมณี และจิรพล จิยะจันทร์. (2561). บทบาทของนวัตกรรมต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทเฟอร์นิเจอร์และสินค้าตกแต่งบ้าน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 6(2), 604-607.
- นัสรี มะแน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ปนัดดา จันทะกล. (2561). *นวัตกรรมการจัดการและจริยธรรมทางธุรกิจเพื่อสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรียาพรรณ พุ่มระหงษ์. (2563). *นวัตกรรมการจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยะวัน เพชรหมี่. (2562). *ทฤษฎีมุมมองฐานทรัพยากร : การค้นหาความสามารถขององค์กรเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน*. วารสารวิชาการ วิทยาการจัดการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 1(2), 5-9.
- เพ็ญสุข เกตุมณี, วรลักษณ์ ลลิตศิริวิมล, สิริลักษณ์ ทองพูน, และกอบแก้ว จันทร์กิ่งทอง. (2561). *ความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในยุค Thailand 4.0*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 37(4), 248-254.
- วารุณี กุลรัตนาวิจิตรา. (2560). *ปัจจัยด้านนวัตกรรมทางธุรกิจส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ประเภทบริการ)*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภา บำรุงสวน. (2556). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศตายุ ร่มเย็น. (2564). *ความสามารถทางนวัตกรรมและความสามารถในการตลาดที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในพื้นที่จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิวกร โอนิรัมย์. (2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA), (2565). *ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันประจำปี 2565* โดย IMD World Competitiveness Center. กรุงเทพมหานคร: สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว). (2564). *โครงสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

SME ONE. (2565). 8 เหตุผล “SME” สำคัญกับระบบเศรษฐกิจประเทศไทยอย่างไร. Retrieved on 6 September 2022; <https://www.smeone.info/posts/view/284>.

